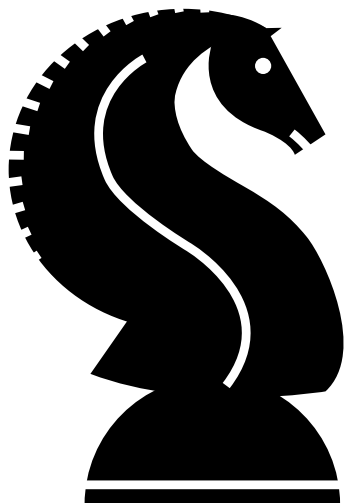

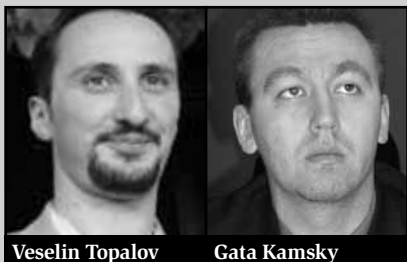

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

22. KVĚTNA 2008 ROČNÍK II. ČÍSLO 21 22

ZÁPAS KAMSKY–TOPALOV KDE JSOU PENÍZE?

Veselin Topalov

Gata Kamsky

Polofinálový zápas mezi Gatou Kamským a Veselinem Topalovem s čistým cenovým fondem 750 000 dolarů se má hrát v ukrajinském Lvově. „Celková suma 935 000 dolarů byla již převedena do banky v Lausanne,“ sdělil podle tvrzení ruského žurnalisty Jurije Vasiljeva manažer velmistra Kamského Alexander Černěnko.

Žurnalista Macauley Peterson ale zastihl Černěnka telefonicky a ten mu dokončení převodu prozatím nepotvrdil. Podle něho byl příkaz pro převod již podán, ale peníze nebudou doručeny dříve než za několik dní.

Přesné informace nemá v tuto chvíli ani FIDE. Její úředník George Mastrokukos nemohl dosud potvrdit žádné informace ohledně případné platby.

„Doufám, že ty peníze existují a včas dorazí na účet FIDE,“ vyjádřil se k problému manažer druhé strany, bulharského velmistra Veselina Topalova, mezinárodní mistr Silvio Danailov, avšak zároveň dodal: „Mám ale v tomto oboru mnoho zkušeností a moje zkušenost mi říká, že tu žádné peníze nejsou. Jsem připraven čekat, ale ztrácíme pravděpodobně jenom čas.“

MAGNUS A POKER

Magnus Carlsen

Magnus Carlsen je sportovně všestranným mladíkem. Kromě šachu hraje fanoušek celku Ajax Amsterdam ještě fotbal v družstvu svého domovského města a poslední dobou je často vidět i jako hráč pokeru. To, že by ale šachy kvůli této karetní hře omezil nebo dokonce opustil, ale podle Magnusova vyjádření nehrozí. „Šachy jsou pro mě s pokerem nesrovnatelné. Poker hrají jenom proto, abych se mohl s kamarády trochu odreagovat. Nemyslím si, že by mohl někdy v mém životě zaujmout nějakou důležitější roli – na to

musíte hrát o velké peníze. A to já nikdy nehraju.“

MAČÁK DÁLE BODUJE

Slovenský šachista Štefan Mačák pokračuje i po letošním mistrovství Evropy ve výborných výkonech. Na turnaji Kauping Open 2008, který probíhal od 10. do 17. května v lucemburském Differdange, obsadil v silné konkurenci osmdesáti pěti šachistů třinácté místo. Vítězně prošlo turnajem velmistrovské trio ve složení GM Istratescu (2628), GM Negi (2514) a GM Froljanov (2553). Z českých šachistů se nejlépe dařilo v konečném pořadí čtrnáctému velmistrovi Petru Velickovi. Další náš reprezentant, velmistr Vlastimil Jansa, skončil na 36. místě.

ČEZ CHESS TROPHY 2008

PRAHA HOSTILA HVĚZDU

Velmistr Vladimir Kramnik porazil v Praze velmistra Davida Navaru přesvědčivým rozdílem 5,5 ku 2,5, a stal se tak vítězem ČEZ CHESS TROPHY 2008. České jedničky ale patřil poslední den jejich zápasu na osm partií v rapid šachu. V sedmé partii se velmistr Kramnik díky několika nepřesnostem zachránil, ale závěrečná osmá partie již jednoznačně patřila Davidu Navarovi.

Šachový festival uspořádaný Pražskou šachovou společností jako oslava výročí 100 let od konání prvního pražského mezinárodního šachového turnaje skončil mimořádným úspěchem. Každý den sledoval zaplněný Míchnův palác či hotel Kampa nejen strhující bitvu světové dvojky s českou jedničkou, kterou živě komentoval velmistr Lubomír Kaválek, ale také bohatý doprovodný program. Partie navíc bylo možné sledovat i on-line přes internet.

Pokračování na straně 2

GM Vladimír Kramnik

PRAHA HOSTILA HVĚZDU

pokačování ze strany 1

Foto: Martin Pinkas

Velmistr Kramnik přiletěl do Prahy z Paříže, kde žije se svojí manželkou Marie-Laure, v pondělí 12. 5. v dobré náladě. Úsměvy a autogramy ochotně rozdával na každém kroku. Na tiskové konferenci připomněl, že jeho hlavním šachovým bodem letošního roku je podzimní zápas o titul mistra světa v německém Bonnu, v zápětí však zdůraznil, že i pražský zápas bere velmi vážně a že rozhodně chce vyhrát. „Chuť vyhrát mám v krvi. Nezáleží na tom, jestli jde o vážnou partii na mistrovství světa, souboj na nějakém superturnaji, přátelský zápas nebo blicku s kamarádem,“ řekl Vladimir Kramnik.

Na úterním slavnostním zahájení, kde došlo i na rozlosování barev pro první partii, měli diváci možnost zhlédnout dvě mimořádná představení. Vystoupení Václava Kloudy, bývalého hráče šachového klubu a nyní mistra světa v kopání hakisakem, bralo dech. S malým míčkem hakisakem předváděl neuvěřitelnou ekvilibristiku a nakonec nohama zažongloval i šachovými figurami. Vyhlášení výsledků soutěže Tichý mat (o nejlepší kreslený šachový vtip či karikaturu na téma šachy) přivedlo na pódium českou kreslířskou špičku. Vítězem se stal Lubomír Lichý, druhý

skončil Miroslav Barták a třetí byl Pavel Major Vorel. Na dalších dvou honorovaných pozicích, (sponzorem soutěže byla společnost ČEPS), se umístili Jiří Slíva a Jan Hrubý.

Vrcholným bodem Galaopeningu potom byla partie naslepo mezi velkou nadějí českého ženského šachu Kateřinou Němcovou, která letos na mistrovství světa do 18 let získala stříbrnou medaili, a velmistrem Markem Vokáčem. Bývalý Katčin trenér a zkušený šachový matador nakonec musel před hezkou a rychlou hrou Katky Němcové položit svého krále.

KATEŘINA NĚMČOVÁ– –MAREK VOKÁČ

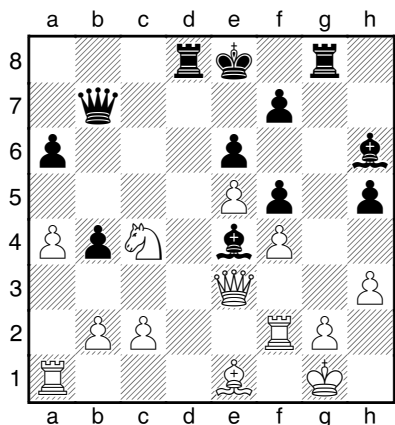
Pircova obrana [B06]

Praha 2008

Komentuje: Václav Pech

1.e4 g6 2.d4 Sg7 3.Jc3 d6 4.Se3 a6 5.f4 b5 6.Sd3 Sb7 7.Jf3 Jd7 Variace na Pircovu obranu byly vždy dobrou zbraní vynalézavého pražského velmistra.

8.e5 e6 9.a4 b4 10.Je4 De7 11.De2 Jh6 12.h3 Jf5 13.Sf2 d5 14.Jed2 h5 15.0-0 c5 16.dxc5 Jxc5 17.Jb3 Je4 18.Sxe4 dxe4 19.Jfd4 e3 20.Se1 Vd8 21.Jxf5 gxf5 22.Dxe3 Vg8 23.Vf2 Sh6 24.Ja5 Se4 25.Jc4 a 25.Jc4 Db7

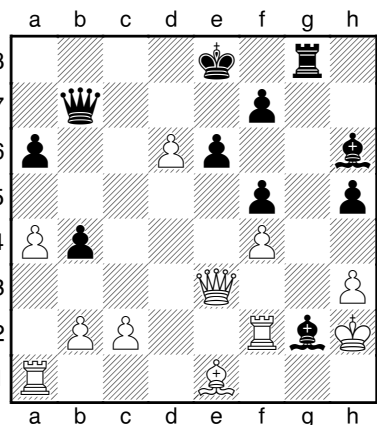
26.Jd6+ Vxd6! V dynamicky vyrovnané pozici se černý rozhodl pro oběť kvality, pomocí níž zís-

Stříbrná z juniorského mistrovství světa Kateřina Němcová porazila v partii na slepo velmistra Marka Vokáče. Tahy demonstroval velmistr Vlastimil Hort a partii přihlížel rozhodčí Pavel Votruba.

ká čas k protiútoky po dlouhé bělopolné diagonále.

27.exd6 Sxg2 28.Kh2? Chyba, která se bílé mohla stát osudnou.

28...Se4? Velmistr Vokáč vypouští možnost, kterou mu jeho soupeřka poskytla. Pokračování 28...Sh1 (s hrozbou 29...Vg2+ 30. Kh1 Vxf2+ a rychlým matem) by v běžné partii jistě viděl i ze dvou kilometrů s visícím praporkem. Po tahu v partii však iniciativa opět přechází na stranu bílé. Po uklizení střelce do rohu šachovnice by partie zřejmě pokračovala 29.h4 Vg4 s téměř rozhodující výhodou černého.

29.d7+ Dxd7 30.Sxb4 Dc7 31.Vg1 Vxg1 32.Kxg1 e5 33.Dg3 Kd7? Černý se snad mohl ještě držet po tahu 33...Sxf4 34.Dg8+ Kd7

Foto: Martin Pinkas

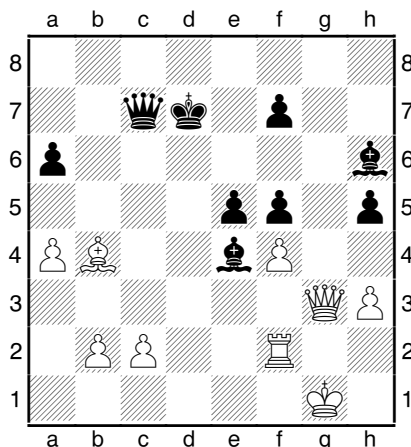

Při slavnostním zahájení diváky pobavil mistr světa v hakisaku a bývalý hráč šachového klubu Smíchov Václav Klouda.

Barvu kamenů pro první partii vylosoval pro oba hráče ředitel elektrárny Mělník Jiří Pačovský ze skupiny ČEZ. Na snímku je s předsedou Pražské šachové společnosti Pavlem Matouškou (vlevo).

35.Dxf7+ Kc8 36.De6+ Kb7 37.Sd6, ovšem už s výhodou bílé.

34.Dg8? K rychlejší a přesvědčivější výhře vedlo 34.Vd2+ Kc8 35.Dg8+ Kb7 36.Sd6+-.

34...Ke6? Lépe snad bylo přejít do špatné pozice zmíněné výše pomocí tahu 34...Sxf4.

35.De8+ Kf6 36.Dh8+ Sg7 37.Dxh5 Ke6 38.Dh7 Sf6 39.Dg8 Dd7 40.Vd2 Da7+ 41.Kh2 Se7 42.Dc8+ Kf6 43.fxe5+ Kg7 44.Sxe7 Dxe7 45.Dc3 Kh7 46.Dg3 1-0

Souboj českého a světového šachového krále byl hlavním bodem festivalu ČEZ CHESS TROPHY 2008. Od samého počátku diktoval tempo zkušenější z obou hráčů. Velmistr Kramník vyhrál první tři partie v řadě, než se Davidu Navarovi podařilo získat alespoň první půlbod. David Navara se totiž bohužel relativně často dostával do horších pozic ze zahájení (viz například hned první partie) a s tím zřejmě souvisely i časové tísně. A když získal perspektivní pozici, jako právě ve třetí partii, tak ji nejen nedokázal realizovat, ale nakonec ještě prohrál.

Všechny partie si můžete přehrávat na stránkách Pražské šachové společnosti (www.praguechess.cz), kde najdete i řadu fotografií z akce (www.praguechess.cz). V příštím čísle Šachového týdeníku přineseme dvě partie s komentářem velmistra Navary. Bude to jednak jeho vítězná osmá partie a potom prohraná druhá.

VLADIMIR KRAMNIK (2788)– –DAVID NAVARA (2672)

Katalánská hra [E04]

ČEZ Chess Trophy 2008, Praha

1. partie zápasu na 8 partií

Komentuje: Václav Pech

s přispěním GM Davida Navary

1.Jf3 Jf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.d4 dxc4

Svoji parádní zbraň, katalánskou, v Praze použil Vladimir Kramník hned v úvodní partii proti, a jak uvidíme, slavil s ní úspěch. Popravdě mě trochu překvapilo, že se velmistr Navara nechal na Kramnikovu katalánskou procházku vůbec zlákat. Spíše jsem věřil na nějaké Grünfeldy či varianty slovanské obrany.

5.Sg2 Sb4+ 6.Sd2 a5 7.0-0 0-0

8.Sg5 b5 9.Je5 Va6 10.a4 bxa4?!

Podle velmistra Navary je brání

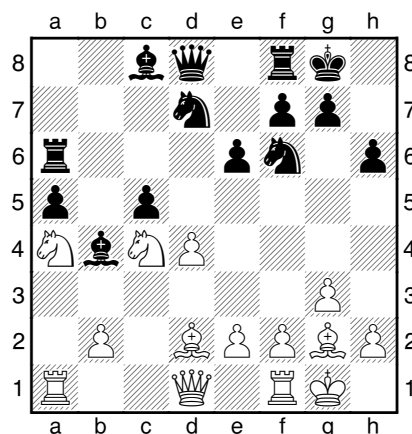

Velmistr David Navara s organizátorem festivalu Pavlem Matochou

na a4 prvopočátkem všech problémů černého v této partii. Jako lepší doporučuje spíše pokračování 10...c6 11.Jc3 h6 12.Sxf6 gxf6 13.Jg4 e5! 14.e3 (14.Jxh6+ Kg7) Kg7 podle partie Buhmann – Bartel.

11.Jxc4 Jbd7 „Tady jsem ještě několik minut počítal 11...c5 12.dxc5 Dxd1 13.Vfxd1 Jfd7 a přehlédl jsem, že po 14.Jd6 Jxc5 15.Se7 Jb3 16.Sxf8 Jxa1 17.Jxc8 Sxf8 přijde Sb7, ale 14.Se7 Ve8 15.Sd6 mi vadilo dost na to, abych začal hledat něco jiného.“ (GM Navara)

12.Jc3 c5 13.Jxa4 h6 14.Sd2

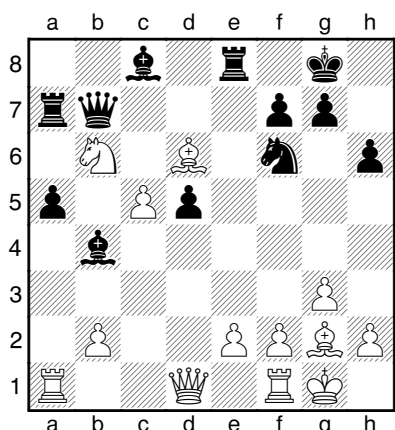

14...Dc7? „Tah 14...Dc7 je určitě chyba,“ napsal mi David Navara v pondělí. Podle jeho soudu už ale ani jiná pokračování, jako třeba 14...De7, nebo 14...cxd4, černému k vyrovnání již nestačí. „Potom se toho v partii už mnoho zajímavého nestalo.“ (GM Navara)

15.Sf4! Da7 16.Jd6 Jd5 17.Jb5 Db7 18.Jc7 Va7 Program z nějakého důvodu doporučuje jako lepší

možnost tah 18...cxd4, ale důvod této silikonové úvahy mi zůstává skryt. Černý asi nestojí dobře ani po 19.Dxd4 (a bílá pozice je asi dost dobrá i po okamžitém vzetí kvality 19.Jxa6 Dxa6 20.Dxd4 Dxe2 21.Vfc1 Jxf4 22.Dxf4 Je5) 19...Da7 20.Dxa7 Vxa7 a bílý stojí prostě lépe.

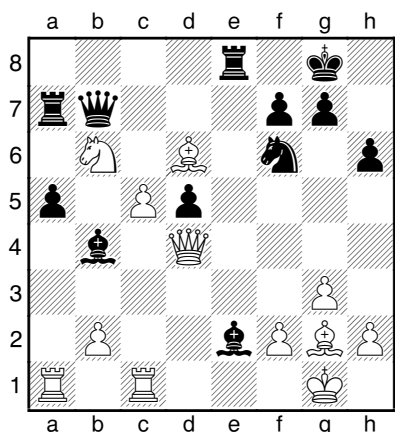
19.Jxd5 exd5 20.Sd6 Ve8 21.dxc5 Jf6 22.Jb6

22...Sg4 Černý se rozhoduje pro aktivní vývin střelce, ale je možné, že bylo lepší zahrát 22...Se6, například po 23.Dd4 Va6 24.Ja4 Sf5 25.e3 Je4 vypadá černá pozice snesitelnější, než tomu bylo v partii.

23.Dd4 Dobré je asi i okamžité brání 23.Jxd5 Jxd5 24.Sxd5 Db5 25.Dd4 Sxe2 26.Vfc1±

23...Sxe2 24.Vfc1

24...Sb5?! Zřejmě poslední chyba v pro černého nepříliš podařené partii. Nad propastí snad mohl náš velmistr ještě chvíli balancovat po 24...Da6, i když po 25.Jxd5 (slabší je 25.Se5 pro 25...Sxc5) 25...Jxd5 26.Dxd5 Vd7 27.Df5± je bílá pozice mnohem lepší.

25.Se5!+- Vxe5 Nyní již zaklínadlo 25...Sxc5? nefunguje pro 26.Vxc5

GM Vladimir Kramnik

Dxb6 27.Vxb5 Dxb5 28.Sxf6 gxf6 29.Dxa7+- s výhrou bílého.

26.Dxe5 Sxc5 27.Vxc5 Dxb6 28.Vc8+ Vyhrává také jednoduché 28.Sxd5 Jxd5 29.Vxd5 Sc6 30.Vd6+-

28...Kh7 29.Vb8 Dc6 30.Df5+ g6 31.De5 Sc4 32.b3 Sd3 33.Sxd5 1-0

VLADIMIR KRAMNIK (2788)– –DAVID NAVARA (2672)

Anglická hra [A34]

ČEZ Chess Trophy 2008, Praha

7. partie zápasu na 8 partií

Komentuje: Václav Pech

s přispěním GM Davida Navary

1.Jf3 Jf6 2.c4 c5 3.Jc3 d5 4.cxd5 Jxd5 5.d4 Jxc3 6.bxc3 g6 7.e3 Sg7 8.Sb5+ Sd7 9.Sd3 Sc6 10.0-0 0-0 11.Vb1 Jd7 12.e4 e6 13.De2 a6 14.Se3 b5 „Po zahájení někomu v sále zazvonil telefon a já jsem se bál, jestli to nebyl můj. Ale po partii se ukázalo, že nebyl. Můj telefon byl vypnutý a žádný zmeškaný hovor tam nebyl. Byl jsem kvůli tomu dost nervózní, ale já bývám nervózní i jindy, takže to na mou hru žádný negativní vliv nemělo,“ komentuje velmistr Navara situaci, ke které došlo v sálu v průběhu sedmé partie.

15.Vbd1 Dc7

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

**8x ročně potěšení
pro každého
šachového fanouška!**

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácích akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...

- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. příhr. 3

150 21 Praha 5

info@sachinfo.cz

www.sachinfo.cz

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

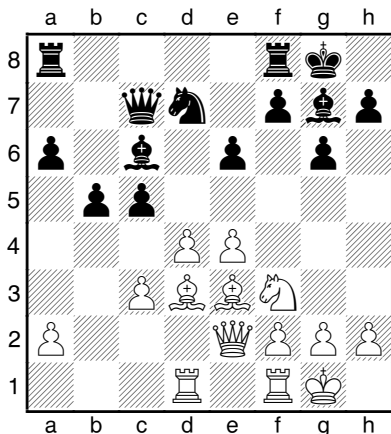
**STAČÍ NAPSAT
NA ADRESU**

pavel.matocha@gmail.com

**NA STEJNÉ ADRESE
UVÍTÁME VŠECHNY
VAŠE PŘIPOMÍNKY
A PŘÍSPĚVKY**

Vydává občanské sdružení Pražská šachová společnost.

16.dxc5?! Velice závazné a pravděpodobně docela nešťastné rozhodnutí bílého. Vladimir Kramnik likviduje své centrum, ale zhroutená pěšcová struktura jako pozůstatek po pěšcovém centru bílému rozhodně nepomůže. Nad kvalitou šestnáctého tahu bílého se pozastavil i náš velmistr: „Nevím, proč mi tam bílý po zahájení vzal na c5.“ Pravdou ale je, že černá pozice je již dostatečně dobrá a bílému výhodu nepřináší ani jiné tahy: 16.Sb1 Jb6 nebo 16.Dd2 cxd4 17.cxd4 Db7 18.Dc2 Vac8 19.Vfe1 Jf6 a černý nemá žádné vážnější problémy.

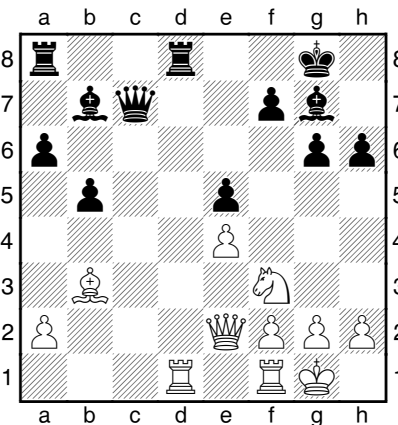
16...Sb7 17.Sd4 e5! 18.Se3 Jxc5 19.Sxc5 Dxc5 Bílý v pozici ztratil několik temp na tahy svým černopolním střelcem, aby jej nakonec vyměnil. Za ztracený čas „získal“ bílý slabé pěšce na dámském křídle, a tak se jedinou nadějí exmistra světa stává nástup pěšce „h“ s další diverzí na královském křídle.

20.Sc2 Po 20.c4 sice bílý pěšce zachrání, ale pozice po 20...b4 není rozhodně ničím lákavým.

20...Dxc3 21.Sb3 Dc7 22.Jg5 Ruský velmistr provokuje svého českého kolegu k vyhnání svého jezdce a následnému oslabení královského křídla, kterého by mohl v dalším průběhu využít k vyvolání nebezpečných příznaků v okolí černého krále.

22...h6 „Je otázkou, zda jsem s pěšcem navíc musel tolik oslabovat svého krále. Tam jsem někde asi zbytečně dal soupeři protišance,“ říkal po partii velmistr Navara.

23.Jf3 Vfd8

24.h4 Vladimir Kramnik v Praze předvedl, proč je jedním z nejlepších hráčů světa. V ohrožených pozicích dokázal vždy své figury výborně mobilizovat a klást před soupeře skutečně závazné problémy – a to se stalo i v sedmé partii. Exmistr světa zahajuje dříve naznačený nástup proti černému králi, který mu nakonec přinese úspěch v podobně smírného výsledku partie. Svůj podíl na tom bude mít i časová tíseň našeho šachisty.

24...a5 25.h5 g5 26.Jh2 Vd4 27.Vxd4 exd4 28.Jg4 a4 29.Sc2 b4 30.e5 Bílý cíleně otevírá proti černému monarchovi druhou frontu a hrozí průvanem po bělopolné diagonále b1–h7. Hrát podobnou pozici s nedostatkem času je pro obě strany velice náročné.

30...Dc6 Za úvahu v pozici rozhodně stálo vyzkoušet přímý postup pěšců dámského křídla pomocí 30...b3 31.axb3 a3, ale přímou cestu k výhře jsem nenašel.

31.f4! Velmistr Kramnik pokračuje v „otevírání studánek“ na králov-

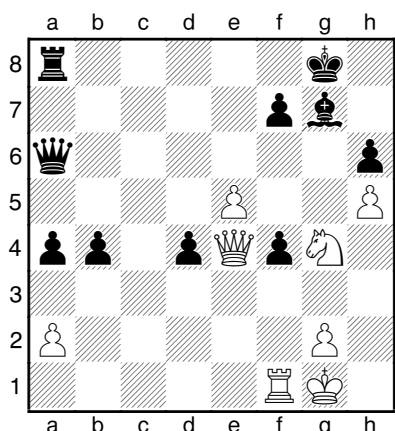
Foto: Martin Pinkas

GM David Navara

ském křídle a doufá, že při tom narazí na živou vodu, která by mu pomohla zachránit stále ještě horší pozici.

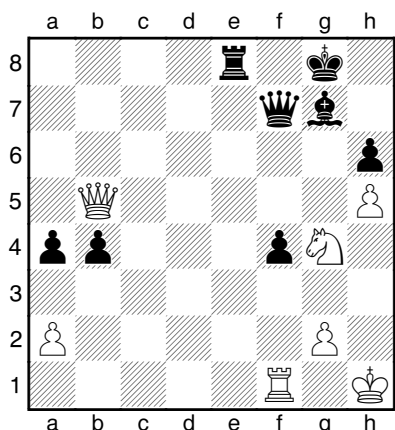
31...Sa6 32.Sd3 gxf4 33.Sxa6 Dxa6 34.De4

34...d3?! Lepším pokračováním zřejmě bylo přímočaré 34...b3 35.e6 (není dobré 35.Jf6+? Sxf6 36.exf6 b2+) 35...Vf8 (počáteční radost počítače nad pokračováním 35...f5 postupně zkalí varianta 36.Dxf5 Dxf1+ 37.Kxf1 bxa2 38.Dg6= vedoucí k remíze.) 36.exf7+ Vxf7 37.axb3 axb3 a černý má reálné šance na výhru partie.

35.e6 Da7+ I zde vypadá dobře tah 35...Vf8, ale náš velmistr má jinou ideu. Rád by převedl svoji dámu na královské křídlo pomocí manévru Da7-e7-h4.

36.Kh1 Ve8 37.Dxd3 De7 38.exf7+ Dxf7 39.Db5

39...Vd8? O výhru se mohl černý pokoušet spíše po tahu 39...b3! 40.axb3 axb3 41.Vb1 b2. Náš velmistr pravděpodobně při nedostatku času přehlédl 43. a 44. tah bílého, kterými se pozice zcela vyrovná.

40.Dxb4 Dxh5+ 41.Jh2 De2?! Bílý se mohl snad ještě řádně zpotit

po tahu 41...Vd4 42.Db2 Se5, kde si černý stále drží na své straně citelné plus.

42.Dxa4 f3 43.Db3+ Bohužel se šachem...

43...Kh8 44.Dxf3 1/2-1/2

SIMULTÁNKY VELMISTRŮ

V polovině zápasu Kramník -Navara proběhly v pátek 16. května dvě zajímavé simultánky. V první z nich hrál současných český přeborník Vlastimil Babula proti 10 soupeřům, přičemž se hrálo s hodinami. Velmistr Babula měl 30 minut proti 15 minutám soupeřů, což znamenalo, že na každý stůl měl průměrně méně než 3 minuty! Souboj, ve kterém český šachový přeborník musel předvést i atletické schopnosti, nakonec skončil smírně 5:5. Na pěti deskách Vlastimil Babula vyhrál a na druhých pěti mu spadl praporek.

Druhou simultánku hrála hlavní hvězda festivalu. Vladimír Kramník, mistr světa z let 2000-2007, světová jednička k 1. 1. 2008 a současná světová ratingová dvojka, hrál proti 20 soupeřům. Mezi nimi byla i řada velice silných hráčů, rating některých vysoce převyšoval hodnotu 2200 ELO bodů. Slabých či neratingovaných soupeřů bylo tentokrát naprosté minimum.

Kramník hrál simultánku, na soupeře se usmíval a nakonec povolil čtyři remízy. Jeho úspěšnými soupeři byli Libor Kičmer (jednatel společnosti ČEZ obnovitelné zdroje), Jan Lamser (člen představenstva a vrchní ředitel ČSOB), Václav

Klaus (ředitel gymnázia PORG) a německý šachista Günther Jehl. Mimořádným hostem simultánky byl prezident České republiky Václav Klaus, který je dlouholetým příznivcem královské hry. V Michnově paláci na Kampě, kde simultánka probíhala, se zdržel déle než hodinu, během které si prohlédl partie nejen svých synů Václava a Jana, ale i ostatních hráčů.

„Nejlepší partii proti mě sehrál Libor Kičmer. Sehrál tu grüńfledku znamenitě, nedopustil se žádné chyby a po celou dobu partie jsem neměl nikde žádnou výhodu. Tam byla remíza naprosto jednoznačná a zasloužená,“ vzpomínal cestou na letiště velmistr Kramník. Dobře si pamatoval i většinu ostatních partií. „Václav Klaus to hrál také velmi dobře. Viděl jsem, jak partii silně emocionálně prožívá, nastavil jsem mu tedy několik léček, ale on do žádné z nachystaných pastí nepadl. Silný šachista je bezesporu i Jiří Pačovský, přestože nakonec prohrál. Cítil jsem, že hraje velmi dobře a silně. Zajímavá byla partie s Vlastimilem Chládkem. Zahájení rozehrál velmi netradičně, myslel jsem si, že je to naprostý amatér, tak jsem mu v jednu chvíli obětoval figuru za pěšce a otevření diagonály. Myslel jsem si, že mu půjdu po jeho králi a partii s tímto „začátečníkem“ rychle a lehce ukončím. Jenže brzy se ukázalo, že o žádného začátečníka nejde, že hraje šachy dobře a vynalézavě. V partii s Janem Lamserem jsem

Foto: Martin Pinkas

Velmistr Vlastimil Babula měl v simultánce na deset soupeřů dohromady jen půl hodiny. Na snímku vlevo je architekt Martin Habina a jednatel společnosti DLS Leasing Karel Všeťka.

si brzy nemohl vybavit správné pokračování v Janischově gambitu, který černý zvolil. Kdybych chvíli u partie postál a přemýšlel, tak bych si tu variantu jistě vybavil, ale tak se podle mě simultánka hrát nemá. Velmistr to má hrát svižně a nezastavovat se v zahájení,“ rekapituloval průběh několika zajímavých partií ze simultánky velmistr Kramník.

VLADIMÍR KRAMNÍK–VÁCLAV KLAUS

Francouzská obrana [C00]

simultánka

ČEZ Chess Trophy 2008, Praha

Komentuje: Václav Klaus

Simultánka je svébytná disciplína s vlastními pravidly. Mezi „sedícími“ v ní patří ke světové elitě Vlastimil Chládek z Brna, který již nasbíral se špičkovými velmistry určitě alespoň pět startů. Já nastupuji podruhé. S GM Korčným před lety trvala hra nekonečných šest hodin. Zbyli jsme pak sami právě s V. Chládkem (on vyhraný, já remízový). Korčnoj nechal s nasupenou vizáží přinést hodiny na bleskové dohrání, oba nás „slavně“ porazil a setrval nasupen odešel. Kramník naproti tomu s úsměvem na rtech „odbavil“ dvacet hráčů (často přes 2000 ELO) za tři hodinky, přičemž ještě podepisoval památníky, partiáře, prohodil po konci partie pár slov, podal ruku. Zkrátka pravý gentleman a fascinující šachista. Vyhrál +16=4-0, jak by měla slušná simultánka končit. Tj. nikdo mě neporazí ani náhodou, ale pár nejurputnějších dám remízu, aby byla v hostitelském městě trocha radosti.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 Každý klubový nováček je po čase seznámen s faktem, že „výměnná francouzská je jasná remíza“. Toto poučení podává zpravidla místní ortodoxní sicilkář II. výkonnostní třídy.

4.Jf3 Sd6 5.c4 Zrovna jedna z níktek remízových variací...

5...c6 Pro koně je hezké pole e7, ale radši ne hned (6. c5 a trapný konec).

Partiím svých synů Václava (vlevo) a Jana (vpravo) přihlížel i prezident ČR Václav Klaus

6.Jc3 Je7 Základní pravidlo simultánek zní – neprohrát jako první. Všichni okolo mne hrají nějaké zavřené hry, to nevypadá dobře.

7.Sd3 dxc4 8.Sxc4 Sf5 Moje teoretické znalosti skončily. Přirozené Sg4 vážne na typickém obratu Sxf7 atd.

9.0-0 Jd7 10.Ve1 Jb6 11.Sb3 0-0 12.Sg5 Dd7 Simultánka je zrádná. Velmistr je pochopitelně ve velké nevýhodě, ale ani amatér nemá komfortní partii. Nikdy se nemůže zamyslet pořádně. Velmistr se okolo stolečků blíží, budu muset něco zahrát. Dc7 se mi nelíbí pro Vc1, čas to vše zvážit – není. Dělaří se tak často prostě tahy, které neprohrávají hned. Nebo spíš zdánlivě neprohrávají hned.

13.Sxe7 Sxe7 14.Je5 Plán zablokovat, a následně odebrat izolovaného pěšce d4 a hrát na výhru nutno zatím odložit. Garde.

14...Dd6 15.Df3 Se6 16.Sxe6 fxe6 17.Dg4 Drtivou většinu tahů by hrál i můj program Fritz 9, přitom na záchoď byl Kramník jen jednou. Jak to ten člověk dělá?

17...Vae8 18.Vad1 Sf6 19.a3 Jd5 20.Je4 De7 21.g3 Sxe5 To je dost závazný tah, kůň na d6 nebude příjemný, ale jak bojovat o vyrovnání jinak? Navíc se mi líbí následný trojtah dámou s vidličkou na e3.

22.dxe5 Df7 Simultánkovská léčka: Co kdyby přišel a v rychlosti vyskočil koněm na d6 rovnou?!

23.f4 Dc7 Manévr dámy se mi povedl. Od této chvíle se začal Kramník u mého stolu zamýšlet delší dobu.

Navíc tři hráči již prohráli a okolo mě se již jen dohrává. Fiasko už to nebude.

24.Kg2 Db6 25.Ve2 Teď jsem teprve objevil, že možnost sebrat mistru světa kvalitu je vzhledem k hnusnému Jf6+ (+-) pochopitelně zcela iluzorní.

25...Ve7 26.Vde1 a5 27.h4 h6 28.Kh2! Král jde do bezpečí a začíná být za dveřmi obětí kvality s následným šachem na f6 a konec. Navíc jsem si předchozím tahem oslabil pole g6.

28...c5 29.Dg6 Dc6 30.Vd2 c4 Boj se přenáší na polovinu soupeře.

31.Ved1 De8? Teď již nás moc nehrálo, tempo se zrychluje. Většinu času jsem spotřeboval na ověření, kdy Vxd5 s následným Jf6+ ukončí partii a kdy ne. Tah De8 vypadá lákavě, vynucuje výměnu dam, odráží přímé hrozby a pak budu hrát na výhru s pěšcovou majoritou na dámském křídle. Bohužel jsou tam primitivní vidličky. Pěšáček c4 jsem do taktických propočtů nějak nezahrnul. Patrně proto, že je na útočné polovině šachovnice, kam jsem se moc nedíval.

32.Dxe8 Vfxe8 33.Jd6 c3 Začíná boj o život, navíc jsme již jen asi čtyři, čas na rozmyšlenou se smrskl k nule.

34.bxc3 Vb8 35.c4 Je3 36.Vc1 Vc7 37.c5 b5 38.h5! A teď si vyberte Jc4, Vxc5 (Jf1+) či b4. Už je zase u stolku.

38...b4 Asi bylo lepší Jc4.

39.axb4 axb4 40.Vb2 Kh7 41.Vb3 Jd5 Zbylé partie má velmistr jasně

Ředitel Dopravních staveb Brno Vlastimil Chládek sehrál s Vladimírem Kramníkem svoji oblíbenou Nimcovičovu obranu, se kterou porazil Borise Spasského.

vyhrané v pár tazích, a tak se dočkávám nabídky remízy. Odměna za bojovnost. A jak říká naše klubové heslo: „Bojovnost je hlavní ctností hráče ŠK PORG“.

1/2:1/2

VLADIMIR KRAMNIK– –VLASTIMIL CHLÁDEK

Nimcovičova obrana [B00]

simultánka

ČEZ Chess Trophy 2008, Praha

Komentuje: Vlastimil Chládek

Při jízdě do Prahy jsem se zaposlouchal do oskarové písně a na dlouhou vteřinu mi hlavou letěla myšlenka, proč bych si taky nesplnil svůj sen a neporazil Vladimíra Kramníka. Vždyť je přece tak krásné plnit si své sny. V nekonečně krátké chvíli jsem svému snu opravdu uvěřil; až mi šel příjemný mráz po zádech; pak jsem se ale vrátil do šedivého reálu a hlavou si projížděl nekonečný kolotoč pracovních událostí uplynulého týdne.

Na nadcházející víkend jsem se velmi těšil; horské kolo, bowlingový turnaj, volejbal, plavání, noční mariáš, to vše byla velmi lákavá představa začínajících dvou a půl dne. Naopak na samotnou simultánku jsem se kupodivu moc netěšil. Po studeném a lásku k šachu beroucím představení Garry Kasparova jsem třicet dva malých kamarádů ještě neviděl a spíše

jsem se do Prahy těšil na šachové přátele a na úžasnou atmosféru prostupující všechny akce Pražské šachové společnosti.

Osobnost Vladimíra Kramníka mě ale nadchla! Jeho úsměv byl odzbrojující a do šachu v jeho podání by se zamiloval snad každý. Jaký rozdíl proti Hluboké s Kasparovem.

Jedinou vadou na kráse byla moje hra. Sice jsem se dostal jako častokrát do skvělé pozice, ale chyběla mi síla soustředění, odvaha, neutuchající tah na branku a hlavně víra v sebe sama. Následná prohra byla tedy neodvratná. Ve výhru ji mohu obrátit jen tak, že se z ní poučím, že v těžkých chvílích, které mě tak jako každého z nás čekají, si vzpomenu na svoji hru s Vladimírem Kramníkem a na to, co mi chybělo k dosažení vítězství.

1.e4 Jc6 2.d4 d5 3.Jc3 dxe4 4.d5 Je5 5.Sf4 Jg6 6.Sg3 a6 7.Sc4 Partie Spasskij – Chládek (simultánka, Karlovy Vary 2007) pokračovala 7.f3 e5 8.fxe4 Jf6 9.Sd3 Sc5 10.Jf3 Jh5 11.Sf2 Sxf2 12.Kxf2 De7 13.Dd2 Jhf4 14.Vhe1 Sg4 15.g3 Jh3 16.Kg2 h5 17.Jg1 h4 18.Se2 hxg3 19.hxg3 Jgf4 20.Kf1 Dc5 0:1)

7...f5 8.Je2 Jf6 9.0-0 Jh5 10.Sb3? f4 11.Jxe4 fxe3 12.J2xe3 Jf6? Váhal jsem mezi Jf6 nebo Jf4, nebyl jsem ale schopen kvalitního počtu a Kramnik se blížil až příliš rychle. V následné variantě jsem přehlédl mezišach 15.Jxf6. Správ-

né 12...Jf4 vedlo k velké převaze černého.

13.Ve1 e5 14.dxf6 Dxd1 15.Jxf6+ gxf6 16.Vxd1 Se7 17.Jf5 Vg8 18.Kf1 a5 19.a4 Je5 20.f4 Jg6 21.g3 h5 22.Sc4 c6 23.Vd7 Sxd7? Po 23...Vh8 by stál černý stále trochu lépe.

24.exd7 Kxd7 25.Se6 Kc7 26.Sxg8 Sb4 27.c3 Vxg8 28.cxb4 axb4 29.Ve4 c5 30.V6 Vf8 31.Je3 1:0

Následný víkend byl opravdu skvělý, ale tísně v duši z promarněné šance se nemohu zbavit. Tak snad zase někdy příště!

VLADIMIR KRAMNIK– –LIBOR KIČMER

Grünfeldova indická [D87]

simultánka

ČEZ Chess Trophy 2008, Praha

1. d4 Jf6 2. c4 g6 3. Jc3 d5 4. cd5 Jd5 5. e4 Jc3 6. bc3 Sg7 7. Sc4 c5 8. Je2 Jc6 9. Se3 0-0 10. 0-0 Dc7 11. Vc1 Vd8 12.Sf4 Se5 13. Se5 Je5 14. Sd5 Jg4 15. Jg3 Jf6 16. Sb3 b6 17. e5 Jd5 18.Ve1 c4 19. Sa4 a6 20. Dd2 f5 21. ef6 ef6 22. Sd1 Jf4 23. Sf3 Vb8 24. Ve3 Jd3 25. Vd1 Sb7 26. Se2 Jf4 27. Sf1 Dc6 28. Ve4 Jd5 29. Vde1 b5 30. h4 Ve8 31. h5 Kg7 32. f3 f5 33. Ve5 Ve5 34. Ve5 Ve8 35. hg6 Ve5 36. de5 Db6 37. Kh2 hg6 38. Dg5 De6 39. f4 Kh7 40. Dh4 Kg7 41. Dg5 Kh7 42. Dh4 Kg7 43. Dg5 1/2:1/2

Foto: Martin Pinkas

Jednu z remíz vybojoval v simultánce i Libor Kičmer, jednatel společnosti ČEZ obnovitelné zdroje.

VÝSTAVA VTIPŮ A PŘEDNÁŠKY ŠACHOVÝCH LEGEND

Šachový festival, jehož hlavním sponzorem je již tradičně společnost ČEZ, měl letos i velmi bohatý doprovodný program. Ten začal vernisáží výstavy kreslených vtipů na téma šachy. Z téměř stovky došlých prací od 37 autorů vybrala porota nejen prvních pět oceněných, ale i třicítku prací pro výstavu. Tu si mohli návštěvníci ČEZ CHESS TROPHY prohlédnout po celou dobu konání festivalu.

Pražská šachová společnost, která výstavu společně s Českou unií karikaturistů pořádala, nyní jedná s několika zájemci o vystavení těchto vtipů, takže je velmi pravděpodobné, že výstava definitivně nekončí. Jen se přesune na jiné místo a pravděpodobně i do zahraničí.

Tři dny před zahájením partií velmistrů Kramníka a Navary měli diváci na Kampě možnost sledovat fascinující přednášky tří velmistrů. Luboš Kaválek hovořil o Bobbym Fischerovi, ježmuž dělal sekundanta v památném zápase o titul mistr světa v Reykjavíku. Vlastimil Babula demonstroval své nejlepší partie a Vlastimil Hort přiblížil život velké českého šachového mistra Karla Opočenského.

Podrobné záznamy z těchto přednášek najdete na dalších stránkách.

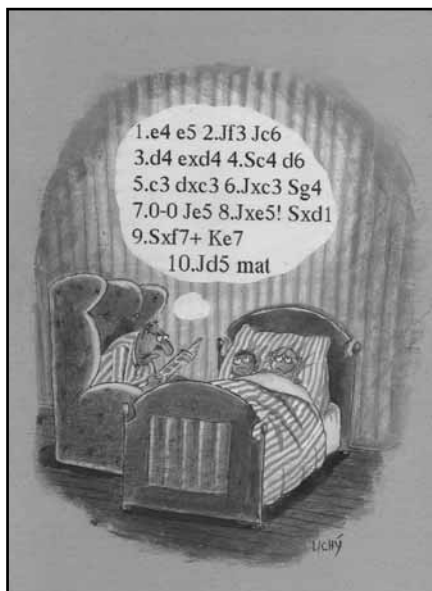
Pavel Matocha

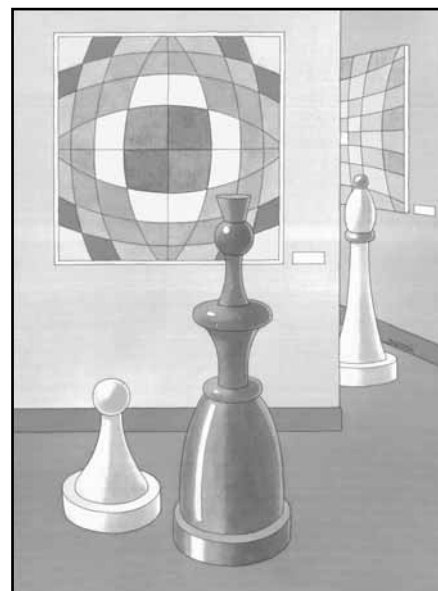
3. místo Pavel Major Vorel

Autory čtyř nejlepších obrázků byli (zleva): Miroslav Barták, Jiří Slíva, Pavel Major Vorel a Lubomír Lichý. Vedle nich stojí místopředseda České unie karikaturistů Ivan Hanousek.

1. místo Lubomír Lichý

2. místo Miroslav Barták

4. místo Jiří Slíva

5. místo Jan Hrubý

Bezhotovostní platba s výhodami

u čerpacích
stanic EuroOil

KAVÁLEK VYPRÁVĚL O NEDÁVNO ZESNULÉ LEGENDĚ

„Jsem rád, že Bobby Fischer přilákal do tohoto sálu stejně lidí jako Vladimír Kramník,“ zahájil v zaplněném sálu Michnova paláce svoje čtvrtetní hodinové povídání o jedenáctém mistru světa Robertu Fischerovi velmistr Lubomír Kaválek. Jak později připomněl, s Bobbym jej nespojuje pouze mnoho stráveného času nad šachovnicí i mimo ni při hře v kuželky či za volantem automobilu, ale zároveň také jedno datum – 1. září. Pro Fischera to byl den vítězství nad Borisem Spasským a pro Lubomíra Kaválka den, kdy opustil tehdejší Československo. Obě tyto události oddělují pouze čtyři roky.

Líčením zápasu, kterým v roce 1972 žil celý svět, začala i celá prezentace. „Bobby měl občas problémy začít turnaj,“ konstatoval velmistr Kaválek a stejné to podle jeho líčení bylo i se zápasem o světový titul. Zatímco jeho soupeř byl již v Reykjavíku, Fischer stále setrval v New Yorku a k příjezdu na Island jej přesvědčilo až zdvojnásobení cenového fondu a telefonický rozhovor s tehdejším ministrem zahraničí Spojených států Henrym Kissingerem. Zápas pro Fischera jak známo nezačal příznivě. Po prohře v úvodní partii Američan ke druhé hře nenastoupil vůbec. „Tehdy šlo o spor o práva. Bobby trval na tom, aby filmová práva na zápas získal on a to se člověku, který je již vlastnil, pochopitelně nelíbilo. Tak Bobby řekl ‚Tak já nebudu hrát a ať si filmuje co chce!‘ a k partii nenastoupil.“ Stejný spor se táhl i při následující partii a je patrně jedním z okamžiků, o kterém hovoří Boris Spasskij, když říká, že pokud by zápas nechtěl hrát a záleželo by mu pouze na obhajobě titulu mistra světa, pak se mohl hned několikrát ze zápasu vyvázat a titul si zcela podle pravidel ponechat. Fischer odmítl hrát třetí partii na scéně a jako místo jejího konání navrhl malou míst-

GM Lubomír Kaválek přednáší o jedenáctém mistru světa šachové historie Bobby Fischerovi.

nost v zadní části budovy, kde zápas probíhal. „Záleželo pouze na Spasském, jestli tyto podmínky přijme,“ říká velmistr Kaválek a pokračuje. „Myslím si, že Spasskij měl v té době Fischera dost rád jako soupeře a zároveň si ho i vážil, a když byl požádán, aby šel hrát partii do té malé místnosti, tak ochotně šel a tam tu třetí partii i prohrál.“ A tím snad došlo i k zásadnímu zvratu v průběhu zápasu a Fischer se následně stal i mistrem světa.

„Kdybych měl spojit všechny ty dny, které jsme s Fischerem společně prožili, pak by to bylo asi tak čtyři až pět měsíců,“ zahájil velmistr Kaválek další část svého vzpomínání. Fischer jej kromě setkání na turnajích občas navštěvoval i v jeho domu v Restonu. „Sousedé to vždycky poznali podle strašlivých hrůzoplých výkřiků. Bobby se totiž velice rád sprchoval. Pod sprchou vydržel i tři čtvrtě hodiny a to byla přesně ta doba, kdy nám vytekla z kotle teplá voda a na Bobbyho se již řítily pouze proud vody ledové...“ Fischerovi se v prostředí plném zábavy fotbalových hřišť, parků, lesů a zoologické zahrady velice líbilo a to i tehdy, když prohrál závod v běhu s míst-

ním pštrosem. „To ne, toho já předběhnu, říkal mi Bobby. Chvilí trvalo, než jsme pštrosa přesvědčili, aby s tím Bobbym běžel, ale nakonec, když Bobby vyběhl, pštros to pochopil a vyběhl také a Fischera předběhl a hladce vyhrál. Bobby jenom konstatoval. „Umí to rychle...“ Další věcí, která jedenáctého mistra světa zajímala, byl film – a to zejména poté, co dostal v roce 1977 hereckou nabídku. „Když jsem byl v tom roce jako reportér na zápasu Spasskij-Portisch v Ženevě, tak mně zavolał Miloš Forman a říká: Človče, dostal jsem nabídku od Petera Falka (u nás známý představitel komisaře Colomba), který dostal práva ke zfilmování knížky Bobby proti celému světu. Chci to dělat, ale jenom pod podmínkou, že Fischer bude hrát Fischera a Spasskij bude hrát Spasského,“ prozradil divákům zákulisí tvorby zamýšleného holywoodského filmu velmistr Kaválek. „Se Spasským to bylo jednoduché, s tím jsme se domluvili již v té Ženevě, ale s Bobbym jsme vedli celoroční rozhovor, které se protáhl i na následující mistrovství Spojených států v Pasadeně 1978. Bobby byl velice chytrý člověk a stále si vymýšlel nějaké otázky a já jsem

musel volat Milošovi Formanovi, aby si následně Bobby vymyslel otázky další.“ Z Formanova filmu nakonec, pro milovníky šachové hry bohužel, sešlo.

V průběhu odpoledne došlo třeba i na oblíbenou hudbu šachového šampiona, přerušeny mezipásmový turnaj v tuniském Sousse nebo například na Fischerovo oblíbené tranzistorové rádio, které nosil často i venku na ucho a poslouchal hudbu. Reportáž z první ze zajímavých přednášek ale zakončíme stejně jako velmistr Kaválek, a to sice ukázkou jediné turnajové partie, kterou spolu s velmistrem Fischerem sehráli. Partie bude součástí knihy Bobby Fischer versus českoslovenští velmistři, kterou připravuje občanské sdružení Pražská šachová společnost.

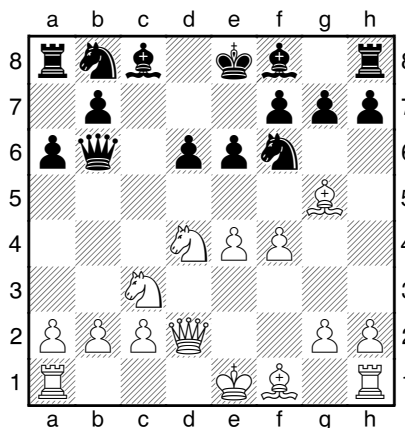
LUBOMÍR KAVÁLEK – –ROBERT JAMES FISCHER

Sicilská obrana [B97]

Sousse 1967

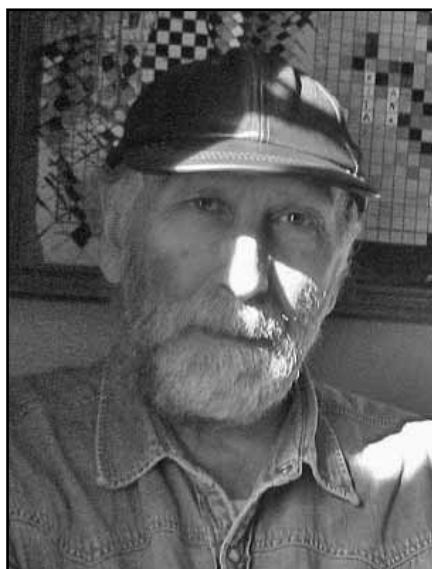
Komentuje: GM Lubomír Kaválek

1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6
5.Jc3 a6 6.Sg5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2

8...Dxb2 Poprvé tohoto pěšce sebral Ščerbakov v partii proti Nežmedtinovovi. To byl takový krásný Tatar, který podle názorů několika expertů (k nimž se nepočítám, ale souhlasím s nimi), sehrál jednu z nejlepších partií minulého století, když porazil Polugajevského. To byla opravdu nádherná partie.

9.Vb1 První partie, která se s tahem Vb1 hrála byla, myslím, partie Keres-Fuderer.

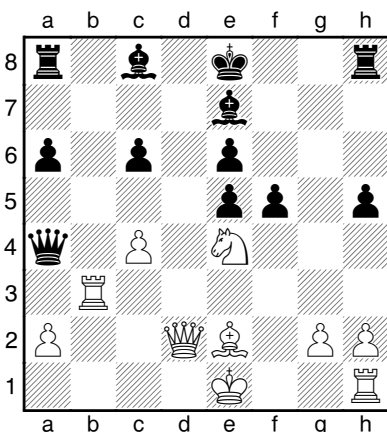

Podle GM Kaválky měl Fischer hrát sám sebe také v (nakonec nerealizovaném) filmu Miloše Formana.

9...Da3 10.f5 Jc6 11.fxe6 fxe6 12.Jxc6 bxc6 13.e5 dxe5 14.Sxf6 gxf6 15.Je4 Se7 16.Se2 h5 17.c4 Byli jsme tehdy s Bobbym takoví pionýři. On si tehdy připravil následující tah.

17...f5 Po tomto tahu mi Bobby říká: „Je tu tma, tady nemůžeme hrát.“ Pořadatelé nás několikrát přesídlili, ale Bobby pořád nebyl spokojen. Nakonec nám tam nanosili několik lamp, bylo tam jako v televizním studiu, strašné horko... Ale já jsem si stejně jako ten Spasskij říkal, že je to čest s tím Bobbym hrát. Znali jsem ho, že jako třináctiletý stvořil partii století, tak jsem souhlasil.

18.Vb3 Da4

19.0-0 Počítal jsem, že když zahráji přirozené 19.Jd6+, tak to černý vezme 19...Sxd6 20.Dxd6, dá mi šach 20...Da5+ a po 21.Kf2 zahraje

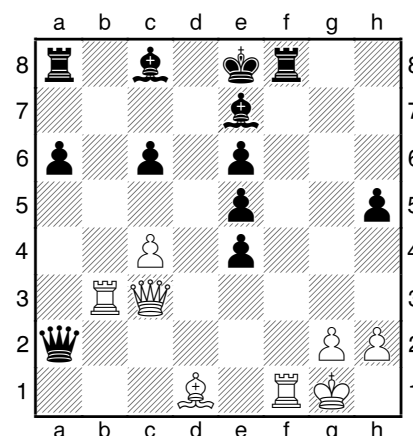
21...Va7 22.Dxc6+ Kf7 s dalším Vc7 a Dc5. Měl by pěšce víc a střední pióny, kteří by mohli nadělat paseku. A to se mi nelíbilo, proto jsem obětoval jezdce.

19...fxe4 20.Dc3 Spasskij později vymyslel, že se tady dá hrát 20.Kh1, aby černý neměl tahy střelcem.

20...Dxa2 Bobby co mohl sebrat, tak sebral, a nejinak tomu bylo i tady.

21.Sd1 Nešlo 21.Vb2 pro 21...Sc5+ 22.Kh1 Sd4.

21...Vf8 Tady se stala zajímavá věc. Když jsme tak po partii večer chodili, narazil jsem v jedné neosvětlené ulici na Bobbyho a on vyndal kapesní šachy a říká: „Hele, tady jsem měl místo Vf8 zahrát. 21...Sc5+ 22.Kh1 Vf8.“ Potom jsme tu pozici i analyzovali.

22.Sxh5+ A teď už jsem si pro sebe říkal: „Tak a teď tě mám.“

22...Kd8 23.Vd1+ Sd7 Díky slabé první řadě mně hrozí mat pomocí Df2+ s dalším Df1. Tak jsem zahrál 24.De3 a říkal jsem si: Tak, a teď to pokrej. Hrozí Db6+ a Vb7. Ale Bobby to zahrál velice lidsky. On byl velice silný, když mohl něco svázat. Připravil si dostatečnou protihru, když zahrál

24...Da5 a po

25.Vb7 Sc5 26.Vdxd7+ jsem mu nabídl remízu. Jemu se to ale moc nelíbilo. Po

26...Kc8 27.Vdc7+ Kd8 28.Vd7+ již ale souhlasil.

1/2-1/2

Václav Pech

MÉ NEJLEPŠÍ PARTIE

Druhou festivalovou přednáškou bylo sobotní vystoupení velmistra Vlastimila Babuly. Přítomným posluchačům demonstroval ty své vybrané partie, které mu udělaly v minulosti největší radost. Diváci si mohli postupně vychutnat jeho úspěchy proti velmistrům Karlu Mokrému, Janu Votavovi, Tomáši Likavskému a Vigenu Mirumjanovi. Pro Šachový týdeník jsme jako ukázkou zdařilé prezentace vybrali partii sehranou roku 1997 v Olomouci.

VLASTIMIL BABULA (2535) – KAREL MOKRÝ (2500)

Dámským pěšcem [A41]

Olomouc 1997

Komentuje: GM Vlastimil Babula

Tato partie se hrála v uzavřeném velmistrovském turnaji 10. kategorie a považuji ji za svoji doposud nejlepší vůbec. Mým soupeřem byl velmistr Mokrý, který se šachu už aktivně nevěnuje.

1.d4 d6 2.Jf3 Sg4 3.c4 g6 4.g3 Sg7 5.Sg2 Dc8 Slabinou mého soupeře byla vždy horší znalost teorie. Často proto využíval méně obvyklé

systemy a spoléhal na svůj skvělý poziční cit.

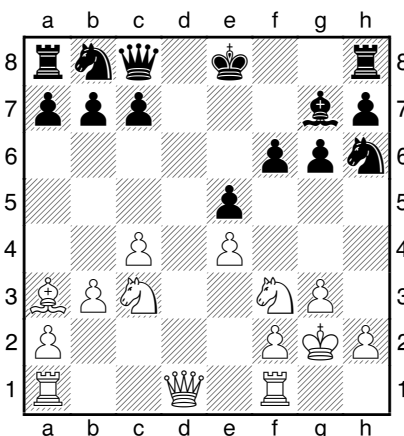
6.0–0 Po 6.h3 Sd7 bílý nemůže rošovat kvůli visícímu pěšci h3.

6...Sh3 7.e4 Sxg2 8.Kxg2 e5 9.dxe5?! Asi jediné místo, kde jsem mohl hrát lépe. Na místě bylo energické 9.c5!?

9...dxe5 10.b3 S jasnou ideou Sc1–a3.

10...f6!? Správná reakce, černý plánuje Jg8–h6–f7.

11.Jc3 Jh6 12.Sa3

12...Jf7?! Jezdec mohl zatím na h6 zůstat. Lepší bylo 12...Sf8! s nejasnou hrou například po 13.Sxf8 Kxf8 14.Jh4 Kg7.

13.Jh4 Bílý v mírně lepší pozici připravuje f2–f4.

13...c6 Alternativou bylo 13...Sf8 14.Sxf8 Kxf8 15.f4 s malou výhodou bílého.

14.f4 Jd7 Na hodnocení pozice nic nemění ani možnost 14...Ja6.

15.Dg4 Jf8? Závažná chyba. Černý pozičně správně směřuje jezdcem na e6, ale tah má závažné taktické vady. Nutné bylo 15...Jb6, například 16.De2 (nejde totiž 16.Jf5? kvůli 16...Sf8 17.Sxf8 gxf5 se ztrátou figury) 16...Dc7 s malou výhodou bílého.

16.Jf5! Vg8 Podobně jako v partii pokračuje bílý po 16...Je6, následuje 17.fxe5! gxf5 (17...fxe5 18.Dh4!) 18.exf5 h5 19.Dd1± Jg5 20.h4.

17.fxe5! Bílý se neleká komplikací a směle volí nejenergičtější pokračování. Velkou výhodu má ale i po 17.Jxg7+ Vxg7 18.Dxc8+ (18.Dh4!?) 18...Vxc8 19.fxe5 fxe5 20.Vf6±.

17...gxf5 V podstatě vynuceno. Strategicky výhodné brání na e5 jezdcem 17...Jxe5 nejde kvůli 18.Jd6++-. Na 17...fxe5 odpoví bílý pravděpodobně nejlépe 18.Dh4!?

18.exf5 fxe5 Po 18...Jxe5 19.Dh5+ Kd8 má bílý drtivé 20.Sd6!+- (nikoli ale 20.Vad1+?! pro Jfd7)

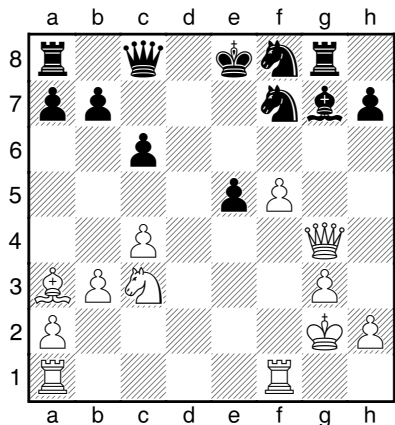
Foto: Martin Pinkas

Letošní přeborník ČR, GM Vlastimil Babula předvádí svoji vůbec nejoblíbenější partii.

KAREL OPOČENSKÝ

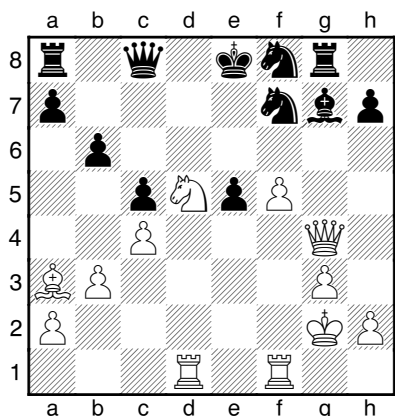
PRVNÍ ČESKÝ PROFESIONÁL

19.f6!+- Poslední těžký tah v partii. Bílý čeká na soupeřovo c6-c5, načež chce skočit jezdcem na d5. Nabízející se 19.Je4? není dobré kvůli 19...c5 20.Sxc5 Jd7 s nejasnou hrou.

19...c5 Nepomáhá ani 19...h5 20.Dh4 Dc7 21.Je4, např. 21...b6 (21...Vh8 22.Df6!! Vh7 23.Dxg7+-; 21...Jh7 22.Dxh5 Jf6 23.Dg6!+-) 22.Dxh5 Vh8 (22...Vd8 23.Vxd8+ Kxd8 24.Vd1+ Kc8 25.Dxf7+-) 23.f6!! Vxh5 24.fxg7 Vh8 25.Jf6#.

20.Jd5 b6 20...h5 21.Dh4 Dd7 22.Sxc5+-

21.f6! Elegantní úder zakončuje boj. Tento motiv jsem měl na mysli při mém 19. tahu.

21...Jg6 Nepomáhá 21...Dxg4 22.Jc7#; ani 21...Je6 22.Dxe6+ +-.
22.Jc7+! To je silnější než efektní 22.De6+?! Kf8.

22...Dxc7 22...Kf8 23.Je6+ Ke8 24.Jxg7+ +-.
23.De6+ Je7 Po 23...Kf8 vyhraje bílý pomocí 24.Vd7 Dxd7 25.fxg7+ Vxg7 26.Dxd7+-.

24.fxe7 Jh6 24...Dxe7 25.Dc6+ +-
25.Vd8+! Po 25... Vxd8 26.exd8D+ Kxd8 27.Vd1+ je černá pozice beznadějná, a proto se černý také vzdal. **1-0**

Václav Pech

Poslední výlet do historie šachu byl z časového hlediska nejhlubší a zároveň českému posluchači i nejbližší. Přednáška mezinárodního velmistra Vlastimila Horta o mistru Karlu Opočenském byla mimořádně zajímavá.

Kariéra českého mistra viděná v historických souvislostech, profesionalismus a láska k šachu, to byly základní kameny nedělního odpoledne. „Je krásná věc a já vám to všem doporučuji, když se pokusíte na šachu nesledovat jenom varianty, ale věnujete také trochu času době, kdy se partie odehrály,“ řekl v jedné z úvodních pasáží bývalý kandidát na titul mistra světa. „Je to nádhera, když se vám začnou skládat takové ty mozaiky a napadnou vás také další otázky. Pak z šachu máte najednou mnohem víc.“

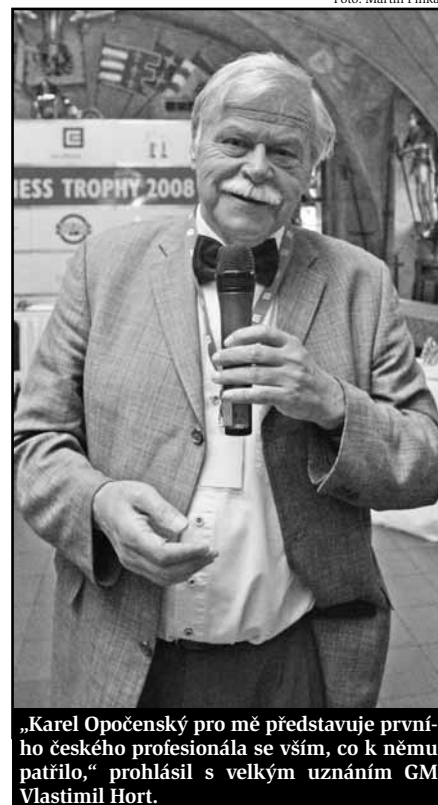
Konkrétně u mistra Opočenského se jedná od úsek značně rozsáhlý. Od svého narození (7. února 1892) až do jeho úmrtí se stalo skutečně mnoho událostí. Opočenský hrál šachy jako dítě ještě v předminulém století, přežil rozpad Rakousko-Uherska, prožil vznik České republiky, dvě světové války, nástup socialismu... Ale nechci zde popisovat život a tvorbu Karla Opočenského tak, jak nám je vynikající vyprávěč v neděli přiblížil, a tím okrádat čtenáře připravované knihy o zážitky při jejím čtení.

Pražská šachová společnost totiž připravuje pro letošní rok knihu o mistru Karlu Opočenském. Půjde o fenomenální práci, na které se autorsky podílejí velmistři Vlastimil Hort a Lubomír Kaválek a spisovatel Vítězslav Houška.

„Opočenský pro mě představuje prvního českého profesionála se vším, co k němu patřilo,“ řekl mi po své přednášce u šálku kávy Vlastimil Hort. „To znamená, že žil ze šachů, pro šachy a za šachy. Zároveň také patřil k těm profíkům,

u kterých byla vždycky na prvním místě bílá dáma, pak byla černá dáma, potom nebylo dlouho nic a až teprve potom přichází na řadu všechno ostatní. Šachu obětoval všechno a šachy hrál vlastně do posledního dechu,“ dodává se znatelným respektem a zároveň přiznává, že zná řadu svých kolegů, bývalých světových hráčů, jejichž šachový entuziasmus s časem upadá. „Není každý Korčoj, který s těmi figurami chodí spát a ráno s nimi vstává a hned se hrne k laptopu.“ O tom, co musel mistr Opočenský překonat a co pro něho šachy znamenaly, když je hrál ještě ve velice pokročilém věku, má velmistr Hort také jasno: „Zkuste to, jak to bude jednou, když bude někomu přes osmdesát. Je to už vlastně taková poslední komnata a ony mu tam ty šachy stačily. Já mám za to, že je to taková příjemná droga, která je někdy lepší než morfium. Zapomenete na všechno. Na bolesti kolena, na revma, i na to, že se ten život už třeba

Foto: Martin Pinkas

„Karel Opočenský pro mě představuje prvního českého profesionála se vším, co k němu patřilo,“ prohlásil s velkým uznáním GM Vlastimil Hort.

„Šachy umějí překlenovat generace, možná také proto nechci turnaje pro seniory,“ uvedl ve své přednášce mimo jiné velmistr Hort.

chýlí... Přirovnal bych to k eutanázii, a proto apeluji na všechny, aby od šachu neutíkali. Na šachy totiž není nikdy pozdě.“

S profesionální kariérou začal Opočenský ve dvacátých letech, kdy mu dal jeho otec na výběr: buď kariéra podle jeho představ, nebo šachy. Opočenský se rozhodl pro svoji hru a odešel z domova. „Na začátku dvacátých let, kdy je ‚Opo‘ v šachu ještě poměrně naivní a zdaleka nedosahuje síly, kterou měl o desetiletí později, musel najít nějaký zdroj obživy,“ konstatuje Vlastimil Hort. „Aby měl z čeho žít, zakládá svoje vlastní šachové zpravodajství. Má síť svých zpravodajů, kteří mu hlásí výsledky turnajů a on to pak před uzávěrkou novin všude roznesl. To hlavní bylo, že se o šachu psalo a on u šachového zpravodajství zůstal asi devět let. Potom toto zpravodajství prodal agentuře ČTK, bylo to někdy kolem poloviny třicátých let, kdy už byl velice silným hráčem a mistrem.“

Ve třicátých letech dosahuje Opočenský svůj nejlepší výsledek, za který by podle velmistra Horta určitě dostal velmistrovskou normu, kdyby se tenkrát udělovala. Na olympiádě ve Folkestone, kde Československo dosahuje nejlepšího výsledku v historii, když končí druhém místě a dokonce těsně poráží vítězná USA 2,5:1,5, Opočenský uhrál 12,5 bodu ze 14 partií. Obdivován byl nejenom díky své skvělé hře a úspěchům v letech před druhou světovou válkou. „Opo neznal moc teorii, ale jeho velikou předností byla logika a umění analyzovat. My jsme na něho, ta naše generace, vždycky zbožně koukali. On patřil k té generaci mistrů, ke které patřilo heslo víno-ženy-zpěv, kdy se šachy analyzovaly společně a nebyla to ta dnešní formule jedna. Často nám říkával „Hoši, poučte se ode mě. To já jsem vždycky bejval velkej Karokanec,“ vzpomínal ve druhé části přednášky Vlastimil Hort. „Já mu vděčím nejen za tu Caro-Kannovu obranu,

ale vůbec... On mě měl celkem rád, já jsem chodil poměrně brzo k Novákům a Opočenský byl také přeborníkem všech těch kaváren a měl tam svoje víno Chatone du Pape, které si přinesl a dával mi ochutnat. Mně bylo možná sedmnáct a ještě jsem ani nesměl pít alkohol a tehdy jsem poprvé mohl posoudit dobré víno. Navíc se mě ještě snažil seznamovat s dívkami a vůbec se o mě tak hezky staral.“ A i kvůli styku různých generací a předávání idejí jsou podle Vlastimila Horta šachy velice důležité. „Osmaosmdesátiletý člověk jde do klubu, dovleče se tam a hraje s osmiletým klukem, sehraji spolu partii a ty vzdálené generace se tím hrozně sblíží. Šachy umějí překlenovat generace, možná také proto nechci turnaje pro seniory. Protože bych měl pocit, že jsem se tím sám vyřadil z toho krásného dotyku generací, který byl nakonec i mezi námi a mistrem Opočenským.“

Václav Pech

IVANČUK SVŮJ NÁSKOK PŘED TOPALOVEM UDRŽEL

V Sofii byla přerušena jedna velká série. Ve své dosavadní historii poznal bulharský superturnaj totiž pouze jediného vítěze, domácího velmistra Veselina Topalova, který byl hlavním favoritem i v letošním ročníku. Tento scénář ovšem překazil Ukrajinec Vasilij Ivančuk. Lvovský velmistr vstoupil do turnaje přímo impozantně, když v prvním kole turnaje vyhrál všech pět partií a jeho náskok odolal i tradičnímu Topalovovu finiši.

Ivančukovo famózní „entreé“ znamenalo, že potřebných pět bodů znamenajících udržení svého ratingu splnil již v prvním kole, a cokoli si připsal na své konto po obrátce, již pro něho znamenalo plus. Celkových osm bodů by tak Ivančuka v červencové listině FIDE mělo znamenat opět posun do TOP-5 – zřejmě na 4. příčku před velmistry Morozeviče a Carlsena.

Druhá příčka nakonec patří velmistru Topalovovi, který v průběhu druhé poloviny turnaje postupně snižoval náskok vítězného Ivančuka až na pouhou polovinu bodu, ale konec všem nadějím pro něho znamenala porážka v dramatické partii předposledního kola s do té doby posledním čínským velmistrem Bu Xiangzhim. „Na rozdíl od o něco racionálnějších a pragmatičtějších hráčů typu Ananda nebo Kramnika nehraje ani barva figur pro Topalova roli,“ charakterizuje nekompromisní styl hry bulharského šachisty ruský žurnalista Jevgenij Atarov, který turnaj v Sofii na místě sledoval. „Od Topalova nelze vůbec očekávat, že by hrál některé partie na půl plynu, nebo je rozdělával na ty důležitější a méně důležité.“ Ale ani to tentokrát na první místo nestačilo. S turnajem rozhodně nemůže být spokojen jeho z hlediska ratingu

druhý nejvýše nasazený hráč, Armén Levon Aronjan. „Téměř v každé partii se dostávám do časové tísně a tam pak něco nastavím,“ řekl smutně velmistr Aronjan. „A když už si dávám záležet, abych se do časovky nedostal, tak zase udělám chybu v propočtu a něco nastavím i tak.“

S turnajem se rozloučíme jednou z vítězných partií jeho vítěze proti jednomu z domácích reprezentantů, velmistrovi Ivanovi Čeparinovi.

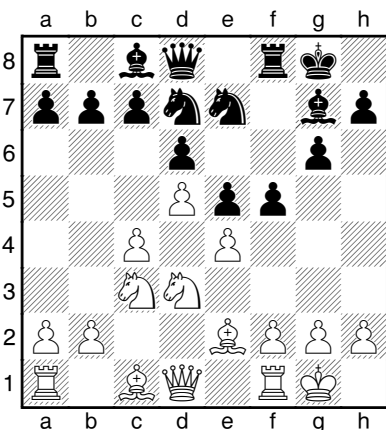
VASILIJ IVANČUK (2740) – –IVAN ČEPARINOV (2696)

Královská indická obrana [E99]

Sofia 2008

Komentuje: Václav Pech

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 Sg7 4.e4 d6
5.Jf3 0-0 6.Se2 e5 7.0-0 Jc6 8.d5
Je7 9.Je1 Jd7 10.Jd3 f5

11.Sd2 Varianty s vývinem střelce na d2 mně vždy připadaly mnohem nebezpečnější než ty, ve kterých bílý černopolný střelec jde na e3, a dává tím následně svému soupeři tempo k provedení postupu f5-f4. Ze současných šachistů hrál variantu zkoušenou v této partii až prokletě dobře slovenský velmistr Lubomír Ftáčnik.

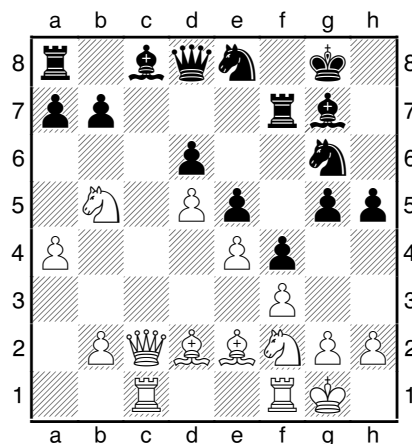
11...Jf6 12.f3 f4 13.c5 g5 14.Vc1 Jg6 15.cxd6 cxd6 16.Jb5 Vf7 17.Dc2 V hlavních variantách královské indické často kráčí historie, která v nesčetných partiích

GM Vasilij Ivančuk

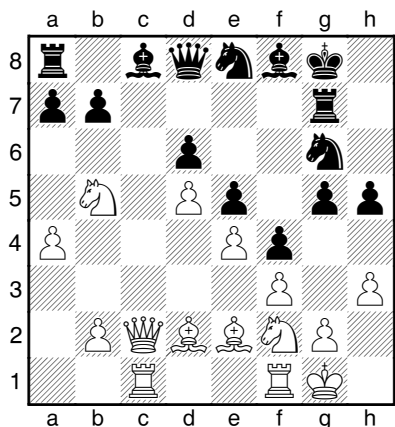
vymezila jednotlivým figurám ta nejlepší místa a dala jim specifické úkoly. Právě proto se některé varianty začínají větvit až značně po 20. tahu a hra má poměrně jednoduchý strategický obsah. Ihned poté, co černá věž odchází z osmé řady, aby provedla svoji tradiční piruetku a přemístila se na pole g7, odkud zároveň kryje citlivý bod c7 a podporuje postup černých pěců královského křídla, vytváří bílý do budoucna hrozbu Jxa7.

17...Je8 18.Jf2 h5 19.a4 Postupem krajního pěšce získává bílý prostor pro nástup na dámském křídle. Pouze k vyrovnané hře by vedlo netrpělivé 19.Jxa7?! Vc7 20.Sa5 (20.Da4 Vxc1 21.Vxc1 Sd7) 20... Vxc2 21.Sxd8 Vxe2 22.Jxc8 Vxb2=

19...Sf8 Jedno ze dvou dobrých pokračování. Velmistr Čeparinov dokončuje převod věže na pole g7 a snaží se přijít co nejdříve s protihrou spojenou s tahem g5-g4. Jiným pokračováním je zbavení se protivného pokračování Jxa7 pomocí klidného Sc8-d7, ale osobně bych se přikláněl za pokračování v partii. V mládí mě totiž učili, že černý bělopolný střelec stojí v podobných variantách nejlépe na c8, aby na budoucí Sxg4 případně Sxh3 neztrácel tempo. Černý musí být ale opatrný s okamžitým přirozeným tahem a7-a6, který vedl k horší pozici černého v partii Ivančuk-Goluběv (1983). Po 19...a6? má bílý k dispozici převod svého jezdce přes a3 na c4 s následným zafixováním pozice postupem a4-a5 20.Ja3± Jh4 21.h3 Sf8 22.Jc4 g4 23.hxg4 hxg4 24.fxg4 Vh7 25.a5 Jxg2? (*lépe bylo zahrát 25...f3! 26.gxf3 Jg6*) 26.Kxg2 Dh4 (nebo 26...Vh2+ 27.Kg1!) 27.Vg1+- Ivančuk-Goluběv (Armiansk 1983).

20.h3 Vg7

21.Db3 Jinou možností je tady již de facto výše zmíněné 21.Jxa7 Vc7 22.Sa5 Vxc2 23.Sxd8 Vxe2 24.Jxc8 Vxa4 25.Jd3 g4 26.Vf2 Ve3=, což má po partii Averkin-Kasparov (Moskva 1979) pověst pohodově remízové varianty. Za-

Konečné pořadí

1. Ivančuk, Vasilij	UKR (2740)	8
2. Topalov, Veselin	BUL (2767)	6,5
3. Radžabov, Tejmur	AZE (2751)	5,5
4. Čeparinov, Ivan	BUL (2696)	4
5. Bu Xiangzhi	CHN (2708)	3
6. Aronjan, Levon	ARM (2763)	3

GM Ivan Čeparinov

jmavou alternativou pro milovníky pěšcových lavin je ovšem pokračování 22.Jc6!?

21...Jh4 22.Vc2! Při tomto figurovém manévru (Db3 a Vc2) nemá bílý zdaleka na mysli pouze dámské křídlo. Je zřejmé, že černý si na královském křídle prosadí svou a po průlomu g5-g4 dojde na poli g4 ke hromadným výměnám, do kterých se zapojí i bílé figurky - Jf2 a Se2. Pak bude bílá věž z pole c2 krýt i potenciálně lechtivý bod g2 a bílá dáma bude mít po ruce i obranný převod na pole h3.

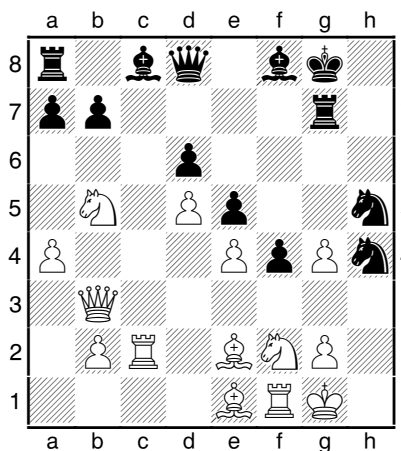
22...g4 Bulharský mladík hraje partii velice energicky a neztrácí čas na rovněž možné vsunutí tahu a6, se kterým má Vasilij Ivančuk už také svoje zkušenosti. 22...a6 23.Ja3 Jf6 (23...Sd7 24.Vfc1 Vb8 25.Jc4 b6 26.a5 g4 27.fxg4 Jf6 28.Jxb6 hxg4 29.hxg4 Jxg2 Ivančuk-Timman, *Hilversum* 1991 30.Kxg2 Jxg4 31.Sxg4 Sxg4 32.Kf1 Sd7! s pravděpodobně dostatečnou kompenzací za pěšce - GM Goluběv.) 24.Se1 g4 25.hxg4 hxg4 26.Jxg4 Jh5! s nejasnou hrou, viz partie Ftáčnik-Susan Polgarová (Trenčianské Teplice 1985).

23.fxg4 Jf6 24.Se1 Bílý vyklízí druhou řadu a zároveň hrozí i černému jezdci na h4. Ani pokračování 24.Vfc1 není šachovým databázím nijak neznámo. Po 24...hxg4 25.hxg4 má černý

k dispozici jak 25...Sxg4, tak i zajímavější 25...Jh5!?

24...hxg4 25.hxg4N Nový tah, který možná není nejpřesnější. Za úvahu stojí podle dosud odehraných partií obě druhá brání. Po 25.Jxg4 považuje velmistr Goluběv za kritickou variantu 25...Jxe4! (*Pointy obrany bílého v této variantě vyjdou na světlo po slabším 25...Jxg4 26.Sxg4 Sxg4 27.hxg4 Vxg4 28.Dh3 Dg5 29.Sxh4 Vxh4 30.De6+ Kh8 31.Vf3 Sanchis-Roger, 2003 s výhodou bílého.*) 26.Vc4 Jc5 27.Vxc5 dxc5 28.d6+ Kh8; a špatné určitě nebude ani 25.Sxg4.

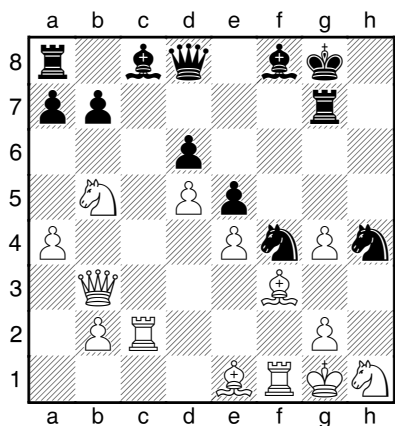
25...Jh5! Další z tahů typických pro tuto variantu vede k nejasné hře, ve které má černý na královském křídle dostatečnou protihru. Pozice je ovšem oboustranně velice náročná a oba hráči musejí často pod hrozbou upadnutí do špatné pozice nacházet téměř jediné tahy.

26.Jh1 Bílý v žádném případě nemůže jezdce brát 26.gxh5? pro 26...Jxg2! 27.Jg4 Jxe1 28.Vxc8 Dxc8 29.Vxe1 Vxg4+ 30.Sxg4 Dxg4+ s výhodou černého. Lépe ale možná bylo zahrát 26.Jd1 Sxg4 27.Sxg4 Vxg4 28.Dh3 Dg5, ale ani tady nestojí černý nijak významně hůře.

26...f3!? **27.Sxf3** Druhé vzetí 27.gxf3 dává podle komentáře Vasilije Ivančuka po 27...Jf4 černému dostatečnou kompenzací za dva pěšce.

27...Jf4

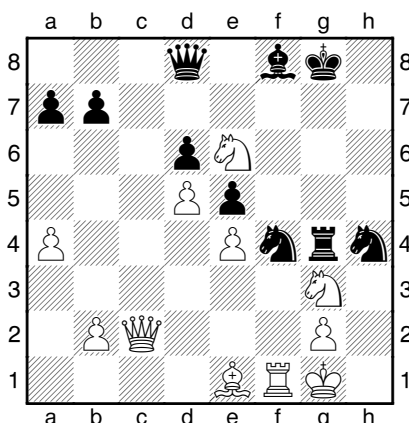
28.Jg3!? Na 28.Sxh4 Dxh4 29.g3 uvádí velmistr Goluběv variantu 29...Jh3+ 30.Kg2 Jf4+ 31.Kf2 Jh3+! s tím, že bílý se zde může pokusit hrát na výhru pomocí 32.Ke1!?, ale po 32...Dd8 získá černý za obětované pěšce zajímavou kompenzaci.

28...Sxg4 Bez zajímavosti není ani tah 28...Jxf3+!? a po 29.gxf3 Vh7.

29.Sxg4 Vxg4 30.Jc7 Vc8 Podle velmistra Ivančuka zřejmě černý nemůže zahrát 30...Jhgx2 pro 31.Jxa8 Dh4 (31...Jxe1 32.Vxe1 Dh4 33.Ve3) 32.Vxf4!

31.Je6 Oběť na f4 zde už díky věži na c8 nefunguje. Na 31.Vxf4? exf4 32.Je6 má černý totiž více než dostatečné 32...Vxc2!

31...Vxc2 32.Dxc2

32...Db6+? V kritické pozici partie černý nenachází svůj nejpřesnější tah a okamžitě prohrává. Ivan Čeparinov se pravděpodobně s narůstající časovou tísňí spolehal na remízovou variantu 33.Sf2 Jf3+ 34.gxf3 Vxg3+ 35. Kh1 Vh3+ s remízou opakováním tahů, ale všechno bude jinak. Správným po-

kračováním bylo 32...De8! s oboustrannými šancemi a zcela nejasným výsledkem.

33.Kh1!! Vynikající tah!! Počítač to vidí okamžitě, ale není jednoduché si se zvedajícím se praporkem zalézt vlastním králem do matové sítě. Po odtahu jezdce z h4 má černý pádné Vh4 mat, a tak musí mít bílý všechno řádně a přesně spočítáno!

33...Jhgx2?! Po druhém odtahu černého vraníka 33...Jf3?! se ukrajinský velmistr chystal vymluvit pomocí efektivně efektního 34.Jxf4! Jxe1 35.Dc8!! Vxf4 36.Vxf4 exf4 37.Jf5 Kh7 38.Dxf8 Dxb2 39.Dh6+ Kg8 40.Dg5+-.

Snad nejlepším pokračováním by bylo 33...Jhg6±, ale ani tady nejsou šance černého příliš nadějně.

34.Jf5!+- Bílý stojí na výhru!
34...Da6 35.Vg1 Dd3 36.Dxd3 Jxd3 37.Sh4! Vxe4 38.Vxg2+ Kf7 39.Jxd6+ Sxd6 40.Jg5+ 1-0

Václav Pech

kompletní nabídka pro soutěžní hráče

Vše pro hráče, šachové kluby a pořadatele turnajů. Veškeré vybavení určené pro soutěžní šach v naší nabídce splňuje požadavky světové šachové federace FIDE.

nejširší nabídka pro šachové příznivce

Úplný sortiment pro šachové nadšence a rekreační hráče všech věkových kategorií od dětí po seniory. V nabídce naleznete jak levné potřeby pro začátečníky, tak i exkluzivní dárky pro dlouholeté příznivce šachové hry.

**PRODEJNA
PŘESTĚHOVÁNA**

www.sachy.biz

Reprezentační šachová prodejna: H.S.H. Computer s.r.o. Václavské náměstí 66, Praha 1, tel:224920146
Osobní odběr objednávek z e-shopu: H.S.H. Sport s.r.o., Radlická 462/19, Praha 5, tel:224919152
Objednávky zásilková služba: tel. 724170260, mail: info@sachy.biz

ODEŠEL TRENÉR ČESKÝCH VELMISTRŮ

Odešla šachová legenda. Ve věku nedožitých osmdesátí let zemřel 16. května známý český šachový trenér a milovník královské hry Vratislav Hora.

Vratislav Hora

Zbyněk Hráček, Karel Mokřý, Robert Cvek, Eva Repková, Lenka Ptáčnicková, Regina Pokorná, David Kaňovský, Olga Sikorová, Petra Blažková a mnoho dalších vynikajících šachistů a reprezentantů svých zemí, to jsou všechno lidé na jejichž šachovém vzdělání se V. Hora podílel.

„Naše společné tréninky začaly někdy kolem roku 1991/92, kdy se mi podařilo vyhrát MČR do 12 let,“ vzpomíná na novoborském serveru na svého trenéra současný velmistr Robert Cvek. „Právě díky němu jsem začal systematicky a metodicky pracovat a byl to rovněž on, kdo mě přivedl na chuť klasikům. Dokázal partie těchto mistrů tak nádherně a hluboce podat, že jsem se z hlubším tréninkem nedotčeného divočáka stal milovníkem strategie a plánů.“

Vratislav Hora se narodil 10. června 1928 v Turčanském Svätom Martine (dnes pouze Martin) a svým šachovým základům se naučil od svého otce, vojenského důstojníka a obdivovatele prezidenta Masaryka. Do

světa velkého šachu vstoupil v roce 1936, když byl s rodinou na návštěvě u svého dědečka v Poděbradech, kde právě probíhal velký šachový turnaj. „Otec jako správný šachista mi tenkrát ukázal mistry světa, geniálního Aljechina a Věru Menšíkovou, i pozdějšího vítěze turnaje a kandidáta mistrovství světa Salo Flohra. V budoucnu jsem měl to štěstí, že jsem se s Flohrem setkal hned několikrát,“ uvedl Vratislav Hora o svém prvním setkání se světem koryfeů královské hry pro server www.idobryden.cz. Otcem předaná láska k šachu mu pak vydržela na celý život. V roce 1949 absolvoval na vojenské akademii v Hranicích a poté vystřídal hned několik posádek a funkcí. Znali ho šachisté v Rakovníku, Strašicích, Písku, Brně, Českých Budějovicích. Tam ovšem jeho vojenská dráha také kvůli invazi vojsk Varšavské smlouvy skončila. Jako syn italského legionáře se s tehdejším dním nikdy nesmířil. „V noci z 20. na 21. srpna obsadili ruští vojáci pomocí výsadku letiště a řídicí věž, ze které pak naváděli ta jejich obrovská letadla. Jenomže hned to první navedli do lesa. Takoví to byli chytráci. Dovedete si představit, jak to tam asi vypadalo. Navíc se o tom nesmělo nikde ani mluvit, ani psát. Ti, kteří to

přežili, byli odváženi do nemocnice. Ruský důstojník s pistolí v ruce namířil na českého chirurga a nařídil mu, aby ho zachránil,“ popisuje tehdejší dění tehdy podplukovník Hora. „Se sovětským důstojníkem, který byl velitelem pluku stejně jako já, jsme si mezi čtyřma očima slíbili, že ani jeden na sebe nevystřelíme. Tak nějak jsme se domluvili a dokonce po pár dnech jsme jim umožnili, aby si od nás mohli brát vodu. Vžil jsem se i do jeho situace, on moc dobře věděl, že tady u nás žádná kontrarevoluce není, ale nesměl nic říkat.“ Pak ale přišly prověrky a komise, jejichž rozhodnutí pro něho znamenalo definitivní stop. Nejdříve vyhozov ze strany, kam vstoupil teprve na jaře 1968 pod dojmem tehdejší uvolněné atmosféry, a poté i z armády. Z podplukovníka, velitele pluku, uznávaného dělostřeleckého odborníka a několikanásobného medailisty z tehdy velice silných armádních šachových přeborů se stal skladník v cukrovaru.

Všechno zlé je k něčemu dobré a tím dobrým bylo, že mu zbývalo o to víc času na studium královské hry a také na předávání svých znalostí. Mezi jeho první svěřence patřili dnešní velmistři Karel Mokřý a Lenka Ptáčnicková. „Práce s nimi mi hodně

Vítězné družstvo Lokomotivy Brno na přeboru ČSR družstev v Šumperku 1958. Stojící zleva: Kopřiva, Hora, Hostinský, Fichtl, Šedý, Radil. Sedící: Florian, Rybníček, Florianová, Haneřl, Olexa

dala. Musel jsem nastudovat několik ruských, vysoce odborných knih od skvělých metodiků," přiznával Vratislav Hora. Pak již následovala celé řada dalších svěřenců.

„Nesmírně rád vzpomínám na naše společně strávené chvíle v jeho skromně zařízeném příbytku poblíž centra Uherského Hradiště. Vždy měl vše připraveno předem, a když jsem usedl za jeho šachový stůl, obložený pečlivě upravenými komínky šachových knih, článků, časopisů a kdo ví čeho ještě, dýchla na mě neuvěřitelná silná šachová atmosféra, která v tu chvíli sálala ze všeho kolem," napsal ve své vzpomínce pro novoborský server mezinárodní mistr David Kaňovský a dodává: „Při jeho přednáškách jsme si my – žáci – mnohdy nedovolili ani pípnout, bývalý voják se v něm rozhodně nezapřel. Nicméně pokud chtěl, dokázal všechny přítomné bez bázně a hany pobavit svou hlubokou studnicí břitkých historek a vyprávění.“ Při své práci si V. Hora vždy velice vážil klasiky a ke všemu novému byl přece jenom trochu nedůvěřivý. Když jsme s Martinem Listopadem připravovali portál www.chesslady.com, který měl být zaměřen na šachový trénink pomocí Internetu, měli jsme spolu rozhovor. „Víte, Václave, já příliš nevěřím na to, že by se dal trenér plně nahradit počítačem nebo internetem. Ta interakce mezi lidmi, předávání lidských zkušeností je věc jedinečná a na to jsou počítače a sítě příliš chladné," říkal mi tehdy, ale i přesto svoji pomocnou ruku nabídl:

Mistrovství republiky v Pardubicích 1965. Stojící zleva: Alster, Veselý, Maršálek, Smejkal, Cibulka, Hora, Nowak, Blatný, Seifert, Fichtl, Augustín, Macháček, Janata, Petráš, Jankovec, rozhodčí. Sedící: Opočenský, Florian, Němeček – ředitel turnaje, Pithart, Mach – hlavní rozhodčí.

„Použijte klidně všechny moje materiály, které máte k dispozici, a pokud budete potřebovat, napíšu vám i jiné.“ Pro tuto svoji drobnou nedůvěru k novému býval V. Hora někdy označován za dogmatika. Jeden čas jsem také inklinoval k tomuto pohledu, za který se mu nyní, byť pozdě, dodatečně omlouvám. Později jsem totiž pochopil, že dobrý trenér musí být trochu dogmatikem. Když chcete naučit základy tak složité hry, jako jsou šachy, musíte prostě nejprve učit strohým pravidlům a teprve poté, co je mají vaši svěřenci plně zažitý, lze hovořit o výjimkách či nových tendencích. To Vratislav Hora věděl velice dobře.

Ve své práci pokračoval pan Trenér prakticky až do smutného minulého pátku. „Musím se přiznat, že i když jsem věděl o jeho nemoci, tak mě tato smutná novina zaskočila. Ve středu mě totiž nechával pozdravo-

vat z nemocnice a já jsem plánoval, že ho o víkendu navštívím. Člověk ovšem míní, život mění," říká smutně jeho snad nejúspěšnější žák, velmistr Zbyněk Hráček. „V posledních letech jsme se sice už potkávali nepravidelně, ale naše setkání byla o to srdečnější. Jsem rád, že až do konce jeho života jsem viděl, že má elán a chuť pracovat. Jeho odchodem ztrácí šachisté velkou osobnost, ale... Velcí žijí navždy!“

Vratislavu Horovi přeji v šachovém nebi mnoho krásných setkání s jeho celoživotními hrdiny nad partičkou jejich společně milované hry. „Šachy jsou krásná hra a ani žádný počítač je nemůže překonat. Je to totiž nekončící hra, kterou vymyslel génius," říkával a dávám mu za pravdu.

Václav Pech
s využitím materiálů
Jana Kalendovského

DOPISY ČTENÁŘŮ

V čísle 19 Šachového týdeníku byl citován můj výrok týkající se partie s Magnusem Carlsenem. Zde ale došlo k mírnému nedorozumění. Svými slovy jsem nechtěl vyjádřit, že v takovém turnaji jsou pro mě normální dva výsledky, prohra a remíza. Chtěl jsem říci, že když hrají proti hráčům Magnusovy síly černými figurami, partie téměř jistě skončí jedním z těchto dvou výsledků, a že tedy remízu nelze považovat za

překvapení (něco podobného jsem ostatně říkal v roce 2007 po turnaji ve Wijk aan Zee). Hráčů Magnusovy úrovně, s nimiž jsem hrál černými, ale v soutěži nebylo tak mnoho, takže daný citát vyzněl pesimističtěji, než jak byl zamýšlen.

GM David Navara

K textu o soutěži družstev krajského přeboru Plzeňského kraje v ŠT 17: Družstvo Šakal Kozolupy se po roce

vrací opět do 2.ligy. V týdeníku byl uveden nesprávný údaj, že poprvé postupuje do ligy. V předcházející sezóně hrál Šakal Kozolupy 2. ligu – skupinu A.

Karel Štufka, Alva PB Příbram

Za chyby, nepřesnosti či nesprávné interpretace se samozřejmě omlouváme a jsme rádi, pokud nás na ně upozorňujete.

KALENDÁRIUM

23. 5. 1951

Padesáté sedmé narozeniny oslaví dvanáctý mistr světa **Anatolij Jevgeněvič Karpov**. V posledních letech často navštěvuje Českou republiku, byl například hostem pražského festivalu ČEZ Chess Trophy nebo na pardubickém Czech Open.

23. 5. 2008

Sezimovo Ústí. IV. ročník turnaje **Bambi** pro děti do patnácti let. Švýcarský systém na sedm kol, tempo 2 x 15 minut na partii.
Jaroslav Odehnal, tel.: 602840 598
Vladimír Doležal tel.: 607 935 164
vla.dol@seznam.cz

24. 5.–4. 6. 2008

Itálie. Mitropa Cup 2008. Každoroční turnaj mužských a ženských reprezentačních družstev.

24. 5. 2008

Hustopeče. O pohár starosty města dobrého vína 2008. Švýcarský systém, 9 kol, 15 minut na partii. Hrací místnost sál Centra volného času, Herbenova 4.
Luboš Kuchynka
tel.: 606 637 632
lubos.kuchynka@tiscali.cz

27. 5. 1938

Před sedmdesáti lety se v ruském městě Ramneskoje narodil velmistr **Igor Arkadijevič Zajcev**. Zajcev je znám zároveň jako silný teoretik a jeho jméno nese i jedna z nejfrekventovanějších variant španělské hry. Po smrti velmistra Semjona Furmana se stal trenérem dvanáctého mistra světa Anatolije Karpova.

27. 5.–1. 6. 2008

Miskolc (Maďarsko). Zápas v rapid šachu mezi domácí jedničkou, vel-

mistrem **Péterem Lékem**, a norskou hvězdou, velmistrem **Mag-nusem Carlsenem**.

28. 5. 1889

Před sto devatenácti lety se ve slovenském Pezinku narodil československý reprezentant a jeden z nejsilnějších šachistů světa v první čtvrtině dvacátého století, velmistr **Richard Réti**. Zemřel roku 1929.

29. 5. 1951

Před padesáti sedmi lety zemřel nejlepší maďarský šachista první poloviny dvacátého století **Géza Maróczy**. V letech 1902–1908 vyhrál pět mezinárodních turnajů a v roce 1906 byly odsouhlaseny podmínky pro jeho zápas o titul mistra světa s Emmanuelem Laskerem. Ten se ale z důvodů politických problému v na Kubě, kde se měl hrát, nikdy neuskutečnil.

30. 5.–2. 6. 2008

4. ročník **Pivdenny Bank Chess Cup**, Oděsa. Uzavřený turnaj v rapid šachu za účasti velmistrů Borise Gelfanda (2723), Ruslana Ponomarjova (2719), Anatolije Karpova (2655), Pavla Tregubova (2629), Viktora Korčného (2598), Jurije Drozdovského (2581), Valerije Beima (2523) a Michaila Goluběva (2474).
worldcup.pivdenny.com/ru/index.php

31. 5. 2008

Přebor Prahy v rapid šachu jednotlivců 2008. Švýcarský systém 2 x 25 minut na partii.

Jan Kropík
kropik@uzis.cz

31. 5.–1. 6. 2008

46. ročník Šachové Zaječice, Seč. Mistrovství České republiky druž-

stev starších žáků v rapid šachu, turnaj dvojic nejmladšího žactva, turnaj v rapid šachu jednotlivců. Švýcarský systém 9 kol.

Jiří Česenek

tel.: 466 262 723

469 622 384

j.cesenek@tiscali.cz

31. 5.–1. 6. 2008

Bruntálský šachový maraton. Padesát účastníků systémem každý s každým dvě partie. Tempo hry 2x5 minut na partii.

Břetislav Mucha

tel.: 603 580 453

bre.ta.mucha@volny.cz

www.volny.cz/bre.ta.mucha/info.htm

5. 6. 1975

Ve věku padesáti devíti let zemřel v Helsinkách korunní princ světového šachu, estonský velmistr **Paul Keres**. Hned několikrát mu těsně unikla možnost utkat se o světový primát. Poprvé poté, když v roce 1938 zvítězil na slavném turnaji AVRO a jeho jednání o zápase s Alexandrem Aljechinem přerušila válka. Po válce skončil čtyřikrát na druhém místě turnaje kandidátů.

6. 6. 1929

V Praze umírá velmistr **Richard Réti** (narozen 1889), jeden z nejlepších světových šachových velmistrů dvacátých let uplynulého století a jeden za zakladatelů šachového hypermodernismu.

7.–15. 6. 2008

Porubské jaro 2008, Poruba. Švýcarský systém na 9 kol.

Jakub Chlevišťan

tel.: 596 961 104

eliminator@seznam.cz

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

editor čísla: Pavel Houser • jazykový korektor: Jan Mácha